

Sygn. akt IV U 593/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 października 2018 r. w S.

odwołania K. K.

od decyzji Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego

z dnia 1 czerwca 2018 r. Nr (...)

w sprawie K. K.

przeciwko Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Likwidatorowi Funduszu Alimentacyjnego

o umorzenie należności na rzecz Funduszu Alimentacyjnego

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 593 /18

UZASADNIENIE

Decyzją z 1 czerwca 2018r. oznaczoną numerem (...) Likwidator Funduszu Alimentacyjnego Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych działając na podstawie art.68 ust.1 w zw. z art.63 ust.3 i 4 ustawy z 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2017r., poz. 1952, ze zm.) odmówił umorzenia należności K. K. wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w łącznej kwocie 24 831, 69 złotych. W uzasadnieniu powyższej decyzji wskazano, że ubezpieczony nie pracuje, pobiera rentę z Oddziału ZUS w S. z tytułu częściowej niezdolności do pracy do 30 listopada 2018r., okresowo korzysta ze świadczeń pomocy społecznej, jest współwłaścicielem w 1/2 części domu o powierzchni 45m² oraz prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe. W tych okolicznościach likwidator funduszu alimentacyjnego stwierdził, że w sprawie nie zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności przemawiające za umorzeniem należności. Oceniając możliwość ściągnięcia należności bierze się pod uwagę nie tylko możliwość jednorazowego uregulowania zadłużenia, ale także ocenę zdolności spłaty zobowiązań w dłuższym czasie. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacał świadczenia w zastępstwie zobowiązanego, co zrodziło po jego stronie obowiązek zwrotu wypłaconych świadczeń wraz z 5% opłatą na pokrycie kosztów działalności funduszu alimentacyjnego (decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 1 czerwca 2018r. k.69-71 akt rentowych).

Odwołanie od w/w decyzji złożył K. K. wnosząc o jej zmianę i umorzenie należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że dochody, które posiada ,tj. renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy, nie są wystarczające do zaspokojenia jego podstawowych potrzeb, a stan jego zdrowia nie daje możliwości zwiększenia tychże dochodów (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i okoliczności wskazane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.3 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

K. K. posiada zadłużenie wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz trójki dzieci w kwocie, która łącznie z 5% opłatą na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu, wynosi 24 831, 69 złotych (okoliczność niesporna).

W dniu 11 kwietnia 2018r. wpłynął do Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego wniosek skarżącego o umorzenie w całości lub w części należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego motywowany trudną sytuacją zdrowotną i materialną uniemożliwiającą spłatę zadłużenia (wniosek o umorzenie należności z 11 kwietnia 2018r. k.35-36 akt rentowych).

Zaskarżoną decyzją z 1 czerwca 2018r. odmówiono skarżącemu umorzenia należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego w kwocie 24 831, 69 złotych z uzasadnieniem jak na wstępie (zaskarżona decyzja z 1 czerwca 2018r. k. 69-71 akt rentowych).

Skarżący K. K. ma 56 lat. Ukończył 8 klas szkoły podstawowej oraz kurs przysposabiający do zawodu leśnika – ogrodnika. Od 12 lat nie pracuje zawodowo. Wcześniej wykonywał różnego rodzaju prace fizyczne. Jest rozwiedziony, ma troje pełnoletnich, usamodzielnionych już dzieci. Skarżący nie ma innych osób na utrzymaniu. Mieszka sam, w domu położonym w miejscowości D. na nieruchomości o powierzchni 1,75 ha. Do nieruchomości tej, którą nabył w drodze dziedziczenia po matce, przysługuje mu udział w wysokości 1/2 części. Pozostały udział we współwłasności nieruchomości przysługuje jego bratanicy. Oprócz nieruchomości zabudowanej domem skarżący jest współwłaścicielem w wysokości 1/2 części działki rolnej o powierzchni 3600 m². Skarżący uprawniony jest do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy powstałej w związku ze schorzeniem psychiatrycznym. Prawo to przysługuje mu do 30 listopada 2018r. Wysokość renty do wypłaty wynosi nieznacznie ponad 700 złotych netto miesięcznie, a po potrąceniach na poczet zadłużenia alimentacyjnego około 500 złotych miesięcznie. Obok kosztów wyżywienia skarżący ponosi koszty energii elektrycznej w wysokości około 30 złotych miesięcznie oraz koszty zakupu butli z gazem w wysokości 50 złotych raz na miesiąc lub dwa miesiące. Wodę pobiera ze studni znajdującej się na nieruchomości, na której znajduje się budynek mieszkalny. Skarżący pozostaje pod opieką lekarza psychiatry, obecnie nie zakupuje leków, otrzymuje je nieodpłatnie od lekarza. Nie ma oszczędności ani papierów wartościowych, nie posiada samochodu. Skarżący nie występował wcześniej o rozłożenie zadłużenia na raty i nie uiszczał dobrowolnie swojego zobowiązania wobec funduszu alimentacyjnego. Skarżący nie posiada innych zobowiązań (zeznania skarżącego K. K. k.10-11 akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie K. K. podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2017r., poz. 1952, ze zm.) w szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów lub osoby zobowiązanej do zwrotu bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu, likwidator może umorzyć, rozłożyć na raty lub odroczyć termin płatności należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych lub bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu. Ustawa nie określa, co należy rozumieć przez szczególnie uzasadnione przypadki związane z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów pozostawiając tę kwestię do oceny w świetle okoliczności konkretnej

sprawy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych wypracowane zostały jednak poglądy co do wykładni powyższego sformułowania. I tak przykładowo Sąd Najwyższy w wyroku z 10 listopada 2010r. w sprawie I UK 119/10 (Lex nr 686798) stwierdził m.in., że o szczególnie uzasadnionych przypadkach można mówić w sytuacjach losowych lub nadzwyczajnych powodujących, że zobowiązany alimentacyjnie nie jest w stanie na bieżąco ani w dającej się przewidzieć perspektywie regulować obarczających go zaległości bez uszczerbku dla jego zdrowia, a ponadto, że nie zachodzą podstawy do umorzenia należności wobec funduszu alimentacyjnego, jeżeli alimentacyjnie zobowiązany posiada realne możliwości choćby częściowej lub rozłożonej w czasie spłaty długów alimentacyjnych. Z kolei Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z 18 stycznia 2013r. w sprawie III AUa 1201/12 (Lex nr 1293589) stwierdził, że przez szczególnie uzasadnione wypadki należy rozumieć pewne wyjątkowe, nietypowe, czy nawet bardzo nietypowe okoliczności powstałe w wyniku wypadku losowego, niezależnego od zobowiązanego, w następstwie których jego sytuacja uległa takiemu pogorszeniu, że nie jest on w stanie na bieżąco spłacać swoich należności, a nadto nie ma perspektywy poprawy i zmiany tej sytuacji. Sąd Okręgowy podziela w całości powyższe poglądy.

W niniejszej sprawie K. K. wnosił o umorzenie należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego powołując się na trudną sytuację zdrowotną i materialną. Analizując okoliczności sprawy Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że nie zachodzą ustawowe przesłanki do umorzenia należności skarżącego wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego. W pierwszej kolejności wskazać należy, że choć sytuacja materialna i zdrowotna skarżącego jest dość trudna, gdyż utrzymuje się on z niewysokiej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, dodatkowo zajętej w części na poczet zadłużenia wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego, to jednak sytuacji skarżącego nie można określić jako szczególnie uzasadnionego przypadku, o którym mowa w art.68 ust.1 w/w ustawy. Zadłużenie skarżącego nie powstało nagle, a sytuacja, w której się obecnie znajduje nie jest następstwem zdarzeń losowych, a więc zdarzeń mających charakter nagły i nieprzewidziany. Stan zdrowia skarżącego, jakkolwiek niezadowolający nie jest sytuacją wyjątkową. Nie ulega wątpliwości, że zobowiązany nie jest w stanie jednorazowo spłacić swoich zobowiązań, jednak posiada realne możliwości regulowania stopniowej spłaty należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego. Ponadto, mimo trudnej sytuacji zdrowotnej i finansowej, skarżący nie próbował wykorzystać ulgi w spłacie należności w formie układu ratalnego. Nie dokonywał również dobrowolnych wpłat na konto funduszu alimentacyjnego. Podkreślić wreszcie należy, że powstałe po stronie skarżącego zadłużenie nie powstało nagle, ale wynika z wieloletniego nieregulowania należności wynikających z obowiązku alimentacyjnego wobec dzieci.

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności Sąd uznał, że odwołanie K. K. nie zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477¹⁴§1 kpc odwołanie to oddalił.